

ПОСТРАДЯНСЬКА ДЕРЖАВНА МОВНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ І РОСІЙСЬКІЙ ФЕДЕРАЦІЇ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ

Мотенко Я.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Аналіз мовного аспекту внутрішньої політики є важливим інструментом дослідження міждержавних відносин України і Російської Федерації на початку ХХІ століття. Порівняння їхньої мовної політики дозволяє запропонувати наступні висновки:

1 Закон України про засади державної мовної політики №5475-VI від 6 листопада 2012 року проголошує основою консолідації суспільства «рівноправність усіх національних мов». Згідно Закону Російської Федерації про державну мову Російської Федерації №53-ФЗ від 1 червня 2005 року засобом «зміцнення міжнаціональних зв'язків народів Російської Федерації» є захист і підтримка російської мови.

2 Законодавство України гарантує обов'язковість захисту регіональних мов, мов національних меншин і їх використання у офіційній, освітній і громадській сферах спілкування. Натомість Закон про мови народів Російської Федерації №165-ФЗ від 11 грудня 2002 року закріплює у даному випадку пріоритет використання російської мови і необов'язковість вживання мови «населення даної місцевості».

3 В Україні гарантується надання послуг державною (українською) мовою, а в «межах поширення регіональної мови і цією регіональною мовою». Згідно законодавства Російської Федерації гарантованим є лише надання послуг російською мовою.

Таким чином, на початку ХХІ століття принципами мовної політики в Україні стало поступове утвердження державного статусу української мови і гарантування мовних прав національних меншин. В Російській Федерації мовне законодавство залишається носієм основної складової етнополітики СРСР – збереження за російською мовою статусу «мови міжнаціонального спілкування».